

NATIONAL
GEOGRAPHIC

PREPORUČUJE
ŽFBiH

Plate uvećane za 10%, po starom obračunu

Željezničari na
pravom kolosijeku

Mašinska
konferencija ŽFBiH

Prvi bh. kongres
o željeznicama

Nove tehnologije i edukacija

Mašinska konferencija ŽFBiH

UŽeljezničkom školskom centru u Sarajevu, 08. novembra ove godine, održana je Mašinska konferencija na kojoj su učestvovali članovi Uprave na čelu sa predsjednikom Uprave-generalnim direktorom dr.sc. Nedžadom Osmanagićem, direktori područja i mašinovode iz cijele Federacije BiH.

Na konferenciji je prezentovan izvještaj o poslovanju JP Željeznice Federacije BiH za period od I - VI 2011. godine, raspravljalo se o uvođenju novih tehnologija i održavanju periodičnih ispita kao i o analizi reda vožnje i usklajivanju turnusa osoblja i turnusa lokomotiva.

Evropske destinacije

Iduće godine dolazi do potpune liberalizacije infrastrukture u Hrvatskim željeznicama. Ukoliko Željeznice Federacije BiH budu spremne moći će sa svojim kapacitetima izaći do krajnjih odredišta u Republici Hrvatskoj. To slijedi i u drugim željeznicama u regionu što pred ŽFBiH postavlja ozbiljne izazove i zahtjeva ozbiljan pristup kada su u pitanju tehničko tehnološka znanja i edukacije uposlenika, a posebno mašinovoda.

Oduvijek su željezničari pred novi red vožnje imali zadatku da se pripreme i da se edukuju, tj. da budu spremni za nove zadatke koji se pred njih postavljaju. Nabavljen je devet Talgo vozova. To je najsvremeniji voz u jugoistočnom dijelu Evrope, stoga treba znati raditi sa najsvremenijim tehnologijama. Mašinovode ŽFBiH će ići do evropskih destinacija. Naglašeno je da se treba početi pripremati za taj trenutak. Mašinovode i drugo osoblje moraju biti licencirani za međunarodni saobraćaj. Potrebno je ovladati jezicima, znanjima, računarskim tehnologijama i svim onim što podrazumijeva saobraćanje vozovima na svim evropskim željezničkim mrežama. Tu je i niskopodni elektromotorni voz koji će takođe saobraćati u regionu.

Privodi se kraju i remont „južne pruge“, zahvaljujući tome biće moguće ostvariti veće brzine. Uz remont ide i remont signalno-sigurnosnih, telekomunikacionih i ostalih uređaja. Sve

Prolongiran rok za polaganje periodičnih ispita

navedeno podrazumijeva da se od uposlenika ŽFBiH očekuje opreznost, spremnost i sposobnost da voze vozove na tim relacijama. Kao što će vozovi ŽFBiH saobraćati na željezničkim mrežama u regionu tako će operatori iz susjednih zemalja imati mogućnost da saobraćaju na bh. željezničkoj mreži. Uposlenici ŽFBiH moraju biti spremni za taj trenutak. Zbog svega toga znati raditi sa najsvremenijim tehnologijama. Mašinovode ŽFBiH će ići do evropskih destinacija. Naglašeno je da se treba početi pripremati za taj trenutak. Mašinovode i drugo osoblje moraju biti licencirani za međunarodni saobraćaj. Potrebno je ovladati jezicima, znanjima, računarskim tehnologijama i svim onim što podrazumijeva saobraćanje vozovima na svim evropskim željezničkim mrežama. Tu je i niskopodni elektromotorni voz koji će takođe saobraćati u regionu.

Redovni periodični ispit prema „Pravilniku 646“ polazu se svake tri godine. Do sada je praksa bila da se polazu u martu jer se red vožnje mijenja u maju. Ovi ispit će biti ranije organizovani jer se sada red vožnje mijenja u decembru.

Predsjednik Uprave – generalni direktor dr. sc. Nedžad Osmanagić, između ostalog, rekao je da se na pragu ulaska u Evropsku uniju pred sve željeznicare, a posebno pred mašinovode, postavljaju novi zadaci i izazovi. Napomenuo je da će opstati operator koji ima znanje, iskustvo

Ispoštovan dogovor

Uprava je obezbijedila redovnost isplate plata i drugih materijalnih troškova, a upravo zbog povećanja obima transporta roba za 20 % u prvih šest mjeseci ove godine u mogućnosti su da satnicu za obračunavanja plate vrati na nivo na kojem je bila prije godinu dana. Time je ispoštovan dogovor koji je Uprava imala sa uposlenicima u oktobru 2010. godine.

Ovom konferencijom još jednom je potvrđeno jedinstvo kolektiva i želja za očuvanjem preduzeća, ali i bh. privrede u cijelini.

Odluke sa 20. sjednice Vlade FBiH

Usvojen Izvještaj o poslovanju ŽFBiH za 2010. godinu

Na svojoj 20. sjednici održanoj u Mostaru 04.10.2011. godine Vlada FBiH dala je saglasnost na više odluka Nadzornog odbora JP Željeznice Federacije BiH, d.o.o. Sarajevo.

Saglasnost se, prije svega, odnosi na usvajanje Izvještaja o poslovanju za 2010. godinu i na utvrđivanje prijedloga Plana poslovanja ovog preduzeća za 2011. godinu.

Razlog za njihovo donošenje je potreba da se provede zakonska odredba po kojoj Vlada Federacije razmatra i odobrava izvještaj o poslovanju ovog važnog javnog preduzeća i infrastrukturnog sistema Federacije i odobrava plan poslovanja. Riječ je o Planu poslovanja koji je u finansijskom

dijelu i objektivnom planiranju revidiran u skladu sa zaključcima Vlade FBiH sa 16. sjednici od 26.8.2011. godine, kada je vraćen na doradu.

Vlada je dala saglasnost i na Odluku NO JP Željeznice Federacije d.o.o. Sarajevo o utvrđivanju konačne situacije izvršenih radova na finansiranju održavanja željezničke infrastrukture za prošlu godinu. Radovi su realizirani prema Ugovoru između Željeznica FBiH i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, a za koje su sredstva od 19,2 miliona KM odobrena u Budžetu FBiH za 2010. godinu. Istovremeno je saglasnost data i na konačna obračun sfinansiranja usluga u željezničkom putničkom i kombinovanom

Plate uvećane za 10 %, po starom obračunu

Željezničari Federacije Bosne i Hercegovine sa radošću su dočekali 18. novembar 2011. godine, dan kad im se plata ponovo počela obračunavati prema staroj satnici. To znači da su plate zaposlenika u JP Željeznice Federacije BiH vratene na nivo iz oktobra 2010. godine, tj. na nivo prije umanjenja.

Poznato nam je da je u oktobru 2010. godine potpisana odredba Ugovora o garanciji sa Ministarstvom finansija Federacije Bosne i Hercegovine, kojom su plate zaposlenika u JP Željeznice Federacije BiH bile umanjene u periodu od 12 mjeseci, kao uslov za dobijanje garancije Vlade FBiH za

dugoročni kredit o finansijskoj konsolidaciji željeznicu.

Pošto je sa oktobrom 2011. godine istekao zadati rok od 12 mjeseci, isplata plate za oktobar 2011. godine, kao i sve buduće plate koje zaposlenici budu primali, biće isplaćene po obračunu prije umanjenja.

Podružnica SMS Bihać Mašinovođe se ogradiju od Buljugije

Trojica mašinovoda iz Bihaća koji su suspendirani zbog učešća u organiziranju nelegalne obustave rada u avgustu 2011. godine, javno su se ogradili od štrajka gladi i radikalnih metoda otpuštenog Vernesa Buljugije. Saopštenje prenosimo u cijelosti:

„Povodom štrajka gladi organiziranog 28. 09. 2011. godine od strane otpuštenog mašinovode Vernesa Buljugije i dezinformacija da su uz njega šest suspendiranih mašinovoda koji tek čekaju rješenja o otazu, nas trojica suspendiranih mašinovoda iz Bihaća, Mujaga Šakić, Nermin Čurtović i Hazim Dautović žestoko se ogradijemo od izjava Vernesa Buljugije datih u tom periodu i njegovih radikalnih načina borbe za ostvarivanje radničkih prava, koji su sve, a samo ne dostojanstveni.“

Vrijeda nas što je u javnosti predstavljano ono što nije, i što smo kao ljudi zloupotrebljeni. Znači, nas trojica mašinovoda iz Bihaća, niti smo štrajkovali gladi niti ćemo štrajkovati, kako je to u javnosti prikazivano! Ne želimo da se naša imena ponovo dovode u kontekst Buljugijinog nedostojanstvenog načina borbe i na taj način budu zloupotrebjavana.

Mi smo ponosni ljudi i probleme naših suspenzija rješavat ćemo svim raspoloživim institucionalnim metodama. Nemamo namjeru služiti se radikalnim mjerama, koji su nam smanjio broj nesreća i povećalo učešće željeznicu u transportnom sistemu, što bi obezbijedilo značajna vanbudžetska sredstva.

Sindikalna podružnica Sindikata mašinovoda-strojovoda Bihać pokrenula je inicijativu za promjene i normalizaciju odnosa sa Upravom ŽFBiH i inicirala nekoliko sastanaka čiji je cilj pronaći izlaz iz ove krize. Trenutno su ove aktivnosti u blokadi, ali se nadamo da ćemo zajednički prevazići nagonjane probleme i da ćemo se baviti samo radnom problematikom.

Isto tako obećavamo u svoje i u ime Podružnice, da se više nikada neće ponoviti nešto što je u suprotnosti sa Zakonom, ali da ćemo koristiti sva zakonska sredstva za ostvarivanje svojih prava“. Saopštenje su svojeročno potpisali sva trojica suspendiranih mašinovoda iz Bihaća.

Jedinstveni željezničari uputili Vladu FBiH svoje zahtjeve

Željezničari na pravom kolosijeku

Više od hiljadu željezničara ŽFBiH odazvalo se javnom pozivu Vijeća zaposlenika i pet sindikata u ŽFBiH da na mirnom skupu, 12.10.2011. godine, u auli Željezničke stanice u Sarajevu, iznesu svoje zahtjeve Vladu FBiH u kojima traže da, kao većinski vlasnik, konačno počne brinuti o ŽFBiH onako kako treba.

Skup se odazvao i Federalni ministar prometa i komunikacija mr. Enver Bijedić koji je saslušao zahtjeve željezničara da se resorno ministarstvo i Vlada FBiH upoznaju sa stvarnim stanjem u ŽFBiH i da prilikom izrade Budžeta za 2012. godinu planiraju željeznicu sa realnim potrebama, a ne budžetskim mogućnostima. Od resornog ministarstva i Vlade zatraženo je da javnu željezničku infrastrukturu počnu tretirati kao što već tretiraju cestovnu, odnosno, da uvedu akcije od pet feniinga po litri goriva za održavanje željeznicu, isto kao što su prošle godine uvedene akcije, u daleko većem iznosu, za održavanje cesta.

Željezničari traže ravnopravan tretman cesta i željeznicu

jedan da se sa nekim zahtjevima željezničara FBiH slaže, a sa nekim ne. Rekao je da se željeznicama ne može dati iz budžeta više nego što se ima novca, bez obzira na njene realne potrebe i da resorno ministarstvo, odnosno Vlada FBiH, nije adresa na kojoj se može tražiti uvođenje akciza za željeznicu, jer je, prema njegovim riječima, to ingerencija međuentitetskih dogovora odnosno Uprave za indirektno oporezivanje i Vijeća ministara BiH.

Akcize na pogrešnoj adresi

Ministar Bijedić je rekao da se jedino slaže sa zahtjevom da se vikendom, zbog pretrpanih saobraćajnica, zabrani kretanje šleperima i kamionima, a da se roba prebací na željeznicu, te da će se maksimalno založiti da se ovo pitanje regulise zakonom. Govoreći o provođenju zakona iznad kojeg nisu ni direktori ni ostali uposlenici, ministar Bijedić je istakao da iznad zakona nisu ni ministri, ni Vlada.

Na konstataciju da se treba pomiriti sa činjenicom da u budžetu nema dovoljno novca za željeznicu i da resorno ministarstvo i Vlada FBiH nemaju ništa sa uvođenjem akciza, ministru Bijedić su replicirali predstavnici sindikata u ŽFBiH.

Predložili su da Vlada FBiH konačno počne ravnopravno tretirati ceste i željeznicu, odnosno, da dio sredstava predviđenih za ceste, koja se kreću u iznosu od 70 do 80 miliona maraka, prebací na željeznicu i na taj način, ravnopravno rasporede budžetska sredstva na transportni sistem u FBiH.

Skup zaposlenika je završen zaključkom da pet sindikata i Vijeće zaposlenika ostaju dosljedni svojim zahtjevima iz dopisa koji je upućen Ministarstvu za promet i komunikacije Vlade FBiH, te da će istražati u nastojanjima i učiniti sve da ne dođe do traženja prava ispred zgrade Vlade FBiH i da će, zajedno sa Poslodavcem, izvesti željezničare na pravi kolosiek.

Ministar Bijedić se obratio skupu sa konstataci-

INTERVJU Marko Buntić, v.d. direktor

Obim prijevoza robe povećan za 13 posto

Predstavništvo ŽFBiH u Pločama formirano je 1996. godine radi istraživanja tržista, obavljanja promidžbenih i informativnih poslova, te radi svog predstavljanja. O radu jedinog našeg predstavništva u inostranstvu razgovarali smo sa v.d. direktorom Predstavništva ŽFBiH u Pločama, Markom Buntićem.

□ Kakvi su rezultati poslovanja našeg Predstavništva u prvih devet mjeseci ove godine?

-U prvih devet mjeseci 2011. godine obim prijevoza robe željeznicom iz Luke Ploče prema BiH i obrnuto iznosio je 1.880.606 tona i veći je za 212.903 tone, odnosno za 13%, u odnosu na isti period prošle godine. Ako uzmemo u obzir da smo imali remont pruge u trajanju od 10 – 14 sati dnevno, nelegalnu obustavu rada strojovoda u FBiH, štrajk u ŽRS-e rezultati su odlični. Kada se poređaju podaci za isti period, koji se odnose na ukupni rad Luke Ploče, učešće prijevoza željeznicom kreće se cca 55%, a prethodnih godina na kretao se cca 45 – 50 %. Interesantno je pored-

□ Da li smo u međuvremenu i izgubili neke komitente za koje smo ranije prevozili?

-Analiziranjem prijevoza po vrstama robe i usporedbom s prethodnim godinama, dolazi se do saznanja da su se ranijih godina vozili neki tereti, a u 2010. godini nisu. To je primjer sa glinicom „Birač“ iz Zvornika. Prošle godine za njih uopće nismo vozili, dok je u prethodnim godinama taj prijevoz iznosio i do 400.000 t godišnje.

□ Šta predstavlja otežavajući faktor u poslovanju Predstavništva ŽFBiH u Pločama?

-Veliku štetu nanijele su nam nelegalne obustave rada i štrajkovi. Tu je, zatim, zatvor pruge zbog remonta, nedovoljan broj lokomotiva i strojovoda i velika imobilizacija teretnih vagona. Jedan od razloga nedovoljnog učešća prijevoza željeznicom je i cijena prijevoza. Ovo se naročito odnosi na prijevoz robe kontejnerima. Sa HŽ-om i ŽRS trebamo formirati takvu tarifu da budemo konkurenti kamionskom prevozu.

□ Koliki je stepen izvršenja plana u prijevozu robe u periodu I-IX?

-Naše analize su pokazale da je stepen izvršenja plana prijevoza za Aluminjski kombinat iznos 95%. Za Gikil iz smjera Luka Ploče prema Lukavcu iznos je 83%, a za smjer Lukavac – Luka Ploče 35%. Za Arcelor Mittal iz Luke Ploče prema Zenici stepen izvršenja plana prijevoza iznosio je 104%, a iz obrnutog pravca 35%. Iz ovih pokazatelja jasno se vidi da je iz smjera Luke Ploče prema unutrašnjosti veća realizacija nego što je iz suprotnog pravca. Treba se napraviti analiza da li je to zbog ugovora u kojima se možda prikazuju nerealne količine ili treba intenzivirati aktivnosti na otpremi roba prema Luci Ploče.

Pruga Čapljina- Nikšić

Šta mislite o inicijativi za ponovnu uspostavu linije Čapljina-Nikšić?

-Ideja o izgradnji pruge Čapljina- Nikšić, sigurno ima opravdanosti kada se gleda na strateške i političke razloge, ali kada se gleda ekonomska isplativost, ne vidim tu opravdanost. Praviti prugu paralelno vodenom prevozu nije ekonomski opravdano, a vjerujem da ima nekih razloga vezanih za geostrateške i političke interese.

iti podatke količina robe prevezene željeznicom i ukupne količine robe otpremljene i primljene preko Luke Ploče za unutrašnjost BiH. Tim poređenjem dolazimo do podatka da je učešće željezničkog prijevoza za devet mjeseci 87%, a prethodnih godina taj procent iznosio je cca 70%. Povećanje učešća željeznicu u ukupnom prijevozu je dobrim dijelom rezultat rada Predstavništva ŽFBiH i intenzivne suradnje sa svim faktorima u prijevoznom lancu.

□ Koja se roba iz Luke Ploče prevozi kamionima?

-Kada se porede pokazatelji obima rada Luke Ploče i HŽ Cargo Glavne poslovne Ploče, dove se do zaključka da se iz Ploče za unutrašnjost BiH i dalje preko BiH otprema u projektu 30% robe kamionima. Karakterističan primjer otpreme tereta kamionima je primjer nafte i naftnih derivata. Tokom prošle godine Luka Ploče je otpremila cca 402.000 t tečnih tereta i od toga ništa nije otpremljeno željeznicom.

MEĐUNARODNI SARADNJA

Prvi BiH kongres o željeznicama

Država treba brinuti o željeznicama kao što već brine o cestama

Prvi BiH kongres o željeznicama održan je 29. i 30. 09. 2011. godine u Sarajevu, u organizaciji Udrženja konsultanta inžinjera BiH i uz podršku Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Kongres je okupio oko 300 učesnika iz Srbije, Slovenije, Makedonije, Hrvatske, Crne Gore, Albanije, Njemačke, Madarske, Austrije, Španije, Italije i zemlje domaćina BiH. Tretirane su aktuelne teme kao što su strategija razvoja željezničkog transportnog sistema, studije i projektovanje, upravljanje željeznicom, infrastrukturna, bezbjednost saobraćaja, zaštita okoliša, finansiranje i drugo.

Kongres je, prema riječima predsjednika Udrženja konsultanta inžinjera BiH prof. dr. Ešrefa Gaćanina, prilik da se na međunarodnom nivou razmijene naučna i praktična iskustava istraživača, proizvođača, operatora i upravljača infrastrukture u sektoru željezničica, koja bi trebala dovesti do novih smjernica koje će rezultirati poboljšanjem kompletogn stanja u željezničkom sektoru, a u skladu sa direktivama Evropske unije.

Visok stupanj sigurnosti

Ministar komunikacija i prometa BiH Rudo Vidović istakao je da je glavni cilj prometne politike uspostava racionalnog, ekološki prihvatljivog i ekonomski održivog sistema, koji će potrebe stanovništva i privrede zadovoljiti uz minimalne troškove, visok stepen sigurnosti i trajno održivo odnosa prema životnoj sredini.

-Dobro su poznate brojne prednosti željeznice i treba ih koristiti u odnosu na cestovni promet, a to su: u prosjeku tri do pet puta manja potrošnja goriva, mogućnosti upotrebe različitih vrsta energije i oslanjanje na vlastite energetske izvore, osjetno manji operativni troškovi prijevoza, vrlo visok stepen sigurnosti prometa u odnosu na konkurenčne vidove prijevoza, vrlo mala osjetljivost na vremenske uvjete, ekološka prihvatljivost, te mogućnost ostvarivanja visokih i vrlo visokih brzina- istakao je ministar Vidović.

Svoje izlaganje na prvom BiH kongresu o željeznicama, državni ministar prometa i komunikacija zaključio je konstatacijom da na razini BiH prometna politika nije definirana i formulirana u vidu posebnog pravnog akta, ali da to ne znači da ona ne postoji i da se ne provodi.

Veliku pažnju uglednih zvanica na prvom BiH kongresu o željeznicama, izazvalo je izlaganje predsjednika Uprave ŽFBiH dr.sc. Nedžada Osmanagića koji je prezentirao prisutnima poslovnu politiku i rezultate ove kompanije, njenu poziciju u društveno-političkom ambijentu BiH, velike projekte remonta pruge i unapređenja informacijskih i telekomunikacijskih sistema, kao i strategiju ŽFBiH za naredni srednjoročni period.

-Percepcija o željeznicama, ne samo u javnosti, nego i među kreatorima transportne politike u BiH, ne odgovara stvarnoj slici. Treba znati i istaći, da je poslovni rezultat, u dijelu poslovanja na koji menadžment željeznicice može bez ograničenja utjecati (željeznički operator), pozitivan, a da poslovni rezultat dijela poslovnog

Kongres je okupio veliki broj eminentnih stručnjaka

sistema (željeznička infrastruktura), koji je u vlasništvu Države i koji se bilansno vodi odvojeno i isključivo ovisi od mogućnosti vlasnika da izvrši zakonsku obavezu finansiranja održavanja željezničke infrastrukture i organizacije prometa, je negativan.

Željeznice FBiH su u 2010. godini uspjele ostvariti prevoz za 20% veći nego u 2009. godini, a za prvi šest mjeseci 2011. godine prevoz je povećan za 19%. Indikatori poslovanja ŽFBiH, u odnosu na 2009. godinu su sljedeći: stopa profitabilnosti je povećana za 41,9%, stopa ekonomičnosti povećana je za 18,9%, a stopa produktivnosti povećana je za 23,5%.

Percepcija o željeznicama

-Nadam se i vjerujem da će u našim poslovnim ciljevima i namjerama i Država-vlasnik prepoznati javni interes i dati nužno potrebnu podršku na putu etabliiranja željezničke kompanije kao samoodrživog, tehnološki i troškovno efikasnog i konkurentnog poslovnog subjekta na transportnom tržištu, ne samo Bosne i Hercegovine nego i u evropskoj željezničkoj mreži- zaključio je dr. sc. Osmanagić i još jednom istakao da se nada da će zaključci ovoga kongresa biti u funkciji strateških ciljeva, koje željeznice moraju dosegnuti u vremenu koje je pred nama.

Mehinagić: Željeznicama u BiH treba 160 miliona KM godišnje!

Veliku pažnju na prvom BiH kongresu o željeznicama, izazvalo je izlaganje pomoćnika federalnog ministra prometa i komunikacija Izeta Mehinagića, na temu: „Analiza mogućnosti stvaranja sistema održivog finansiranja željezničkog sektora Bosne i Hercegovine“.

U svome obraćanju javnosti, Mehinagić je istakao da željeznice u BiH nemaju elementarnih uslova za uspješno poslovanje, odnosno, da BiH nije sprovela evropsku direktivu o tome da država osigura finansiranje održavanja željezničke infrastrukture, njene obnove i razvoja i da zbog toga, svake godine, željeznička preduzeća bilježe značajne gubitke.

-Željeznicama u BiH treba 160 miliona KM godišnje. Ta sredstva mogu se osigurati iz budžeta entiteta i moraju se osigurati iz dodatnih sredstava. Mi smo dali ideju koju je podržala Vlada Federacije, da se kao mjeru saobraćajne politike za željeznicu izdvaja pet feniča iz naftnih derivata, a treći izvor je infrastrukturna taksa. O ovom prijedlogu Vlada RS-a se još nije izjasnila- rekao je Mehinagić dodajući da bi se obezbijedjen ovih sredstava poboljšala konkurentnost ove infrastrukturne grane, što bi omogućilo da veliki sistemi koji prevoze robu željeznicom, imaju konkurentne cijene da mogu izvoziti.

Izjava ADIFA I BHŽJK

Španija pomaže obnovu željezničica

Predsjednik ADIFa-menadžera Javne željezničke infrastrukture Španije Antonio Gonzales Marin i generalni direktor Bosansko-hercegovačke željezničke javne korporacije Marinko Kontić, potpisali su 13.10.2011. godine u Sarajevu zajedničku Izjavu koja se odnosi na utvrđivanje Projektnog zadatka za tehničku pomoć pri izradi idejnih projekata i studija izvodljivosti za tri glavne komponente koje bi finansirala Vlada Španije.

Projekti koji su kandidirani za implementaciju putem saradnje sa ADIFom su:

- elektrifikacija i modernizacija preostale željezničke mreže dužine 210 km na relacijama: Doboj-Tuzla-Zvornik i Brčko-Tuzla -Banovići;
- potpuno osiguranje svih putnih prelaza u BiH i uspostavljanje centra za upravljanje i kontrolu saobraćaja.

Potpisivanju Izjave prisustvovali su predstavnici entitetskih resornih ministarstava i predsjednici uprava entitetskih željezničkih kompanija, koji su zajednički podržali ovaj projekat i izrazili nadu da će uskoro uslijediti i razmjerena ideja o daljem toku pripreme i implementacije tih, ali i drugih projekata obnove i razvoja željezničica u BiH.

Pregovori Rail Cargo Austria i ŽFBiH Novih 1,5 miliona tona robe na koridoru Vc?!

Delegacija Rail Cargo Austria (RCA) predvođena Zoltanom Potvorskim sastala se 21. septembra 2011. godine u Sarajevu sa predstavnicima ŽFBiH, na čelu sa predsjednikom Uprave – generalnim direktorom dr.sc. Nedžadom Osmanagićem.

Temu sastanka bila je uspostava saradnje između RCA i ŽFBiH u cilju povećanja obima prevoza na koridoru Vc, odnosno, razvijanje teretnog prometa roba u Luci Ploče prema Madarskoj i obratno i prebacivanje određenih količina roba s ceste na željeznicu prema Austriji i dalje.

Na ovaj način ostvarila bi se mogućnost da se u 2012. godini organiziraju dva voza sedmično između Austrije i BiH. Pretpostavke su da bi se saradnjom između RCA i ŽFBiH promet robe na koridoru Vc mogao povećati za 1,5 miliona tona.

Cijeli projekt trebao bi se odvijati u tri faze: prvu fazu čini sastanak od 21.09.2011. godine iz kojeg mora proizaći definisanje i operacionalizacija projektnog zadatka. Druga faza je faza koncepta i trebala bi trajati mjesec dana. Treća faza je faza implementacije.

Među svjetskim skrivenim turističkim draguljima

National Geographic preporučuje Željeznice FBiH

U novoj knjizi „Tajna životna putovanja: 500 svjetskih skrivenih turističkih dragulja“, koju je National Geographic namijenio turistima koji od svog odmora traže nešto više, među nepoznate turističke dragulje uvršteno je i putovanje vozom od Mostara do Sarajeva.

Kroz prelijepu predjelu putnici se voze Željeznicama FBiH.

Pored ove vožnje, National Geographic preporučuje zaboravljenе dvorce Litve, pećine u Tajlandu, venecuelanske plaže, skrivene pariške vrtove, te mnoštvo drugih,

putniku sa Zapada, nepoznatih turističkih dragulja.

Osim samog opisa destinacija, ovaj vodič govori i kako doći do navedenih lokacija, te donosi brojne preporuke o običajima, prehrani i ostalim stvarima koje mogu koristiti.

DOGAĐAJI Željezničari uredili RJ Tehničko-preglednu stanicu „Sušica“

Od zapuštene stanice, do respektabilnog prostora

Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine predstavile su 11.11.2011. godine novouređenu Tehničko-preglednu stanicu „Sušica“. Uredili su je vrijedni željezničari iz stanice „Sušica“ i Centralne radionice Rajlovac. Radove su započeli u maju ove godine. Na površini koja obuhvata nekih 30.000m² uredili su veliki posao. Iznjete su ogromne količine smeća, isječeno šiblje i nisko rastinje, očišćeni kanali, izrađen potporni betonski zid u dužini od oko 50 m i visini 2,5 m, postavljeni noseći stupovi i nova ograda sa dvije kapije u dužini od oko 2000 m, uređeni kolosijeci i okoliš, te popravljena rasvjeta.

-Kad sam prvi put video Tehničku stanicu „Sušica“, odnosno, stanje u kojem se nalazila, mislio sam da će doživjeti infarkt. Sve je bilo tako zapušteno i prljavo, da nisam mogao vjerovati da je tako nešto moguće. Međutim, naši vrijedni željezničari uspjeli su uraditi

Simbolični čin sadnje jabuke u voćnjaku JR TPK „Sušica“

ogroman posao i od užasno zapuštene stanice, vlastitim radom i angažmanom, urediti jedan respektabilan prostor-rekao je predsjednik Uprave-generalni direktor dr. sc. Nedžad Osmanagić, koji je simboličnim činom sadnje stablike jabuke u voćnjaku u sklopu JR TPK „Sušica“, zajedno sa direktorom PPP Sarajevo Namirom Mahmutovićem, otvorio novouređeni kompleks.

Direktor Mahmutović je istakao da će na

ovom prostoru, pored Talgo garnitura, biti smješteni i održavani i ostali putnički vagoni, ta najavio da će uskoro biti izgrađena i nova automatska pravonika za vanjsko pranje Talgo garnitura, putničkih vagona, elektromotornih vozova, kao i pranje električnih lokomotiva. Uređenje ove stanice samo je jedan korak u nastojanjima Željeznica FBiH da svojim putnicima u što skorije vrijeme omogući što kvalitetniji i udobniji prevoz.

JUBILEJI ŽFBiH obilježile 65 godina od izgradnje pruge Brčko- Banovići

„Mi gradimo prugu – pruga gradi nas“

U organizaciji Željeznica FBiH 13. novembra 2011. godine obilježeno je 65 godina od izgradnje pruge Brčko-Banovići. Na izgradnji pruge dužine 92 kilometra radilo je više od 60 hiljada ljudi iz svih dijelova bivše Jugoslavije, ali i dvadesetak drugih zemalja.

Tim povodom pokrenule su voz iz Željezničke stanice Banovići koji se zaustavlja na usputnim stanicama Živinice, Tuzla, Srebrenik, a krajnja destinacija biće Brčko gdje je održana centralna manifestacija.

U zraku se osjetila nostalgija za vre-

rlamenta, kantonalne skupštine, kantonalni i općinski zvaničnici, te predstavnici Udrženja građana „Josip Broz Tito“, SUBNOAR-a, te graditelji ove pruge i brigadir.

Željeznice FBiH tim povodom pokrenule su voz iz Željezničke stanice Banovići koji se zaustavlja na usputnim stanicama Živinice,

Tuzla, Srebrenik, a krajnja destinacija biće Brčko gdje je održana centralna manifestacija.

Najsretniji su ipak bili oni građani koji su učestvovali u izgradnji ove pruge. Zahvalili su se Željeznicama Federacije BiH što njihov trud nije zaboravljen u nadi da će se na ovaj način obilježavati svaki naredni jubilej.

Sportski susreti Sindikata prometnika vlakova Hrvatske

Žestok okršaj u potezanju užeta

lako su svi navijali za naš Sindikat, presudilo je iskustvo i podružnica Ploče SPVH odnijela je 1. mjesto

Smostalni sindikat izvršnog osoblja infrastrukture ŽFBiH učestvovao je u Sportskim susretima Sindikata prometnika vlakova Hrvatske (SPVH), koji su održani od 16. do 18. septembra 2011. godine u Trogiru. Pored našeg Sindikata, na Susretima koje je organizirao Sindikat prometnika vlakova Hrvatske, učestvovali su Sindikat prometnika vlakova Poljske, te Sindikat regulacije željezničkog prometa Slovenije.

Učesnici susreta takmičili su se u stolnom tenisu, šahu, belotu, nogometu, pikadu, odbojci na pijesku, bacanju kočiono papuče u dalj i potezanju užeta. Naša ekipa prijavila se za natjecanje u potezanju užeta. U ovoj disciplini, u kojoj je učestvovalo ukupno 16 ekipa, potezalo se na dvije pobjede.

U prvom kolu zapala nas je podružnica Gospic Sindikata prometnika vlakova Hrvatske koju smo dobili sa 2:0. U drugom kolu nadjačavali smo se podružnicom Karlovac SPVH koju smo također pobijedili sa 2:0. U trećem kolu, za ulazak u finale, zapala nas je podružnica Varaždin SPVH koju smo mukotrpno pobijedili sa 2:1.

Usljedilo je finale sa podružnicom Ploče SPVH koja ima dugu tradiciju osvajanja prvog mesta u ovom natjecanju. U prvom potezaju u

Predsjednici navedenih sindikata razmjenili su iskustva u kojima su se nalazili radnici izvršnih službi, te se sa ovog sastanka pokrenula Inicijativa za osnivanje međunarodne federacije sindikata koji zastupaju radnike izvršne službe, kojoj bi se, pored ova četiri sindikata, pridružili i sindikati iz Slovačkih i Italijanskih željeznic.

Sve u svemu, pored svih sportskih dogadanja bilo je lijepih druženja između sindikata, te su dodijeljene zahvalnice i pehari za takmičenja.

HOBi Sedik Hujić -Hujke

Ajfelov toranj i vodenice od šibica mašinskog dispečera

Ajfelov toranj napravljen od šibica, stolna lampa u obliku džamije ili bosanske kuće, vodenice, samo su neki od predmeta koje je izradio mašinski dispečer Sedik Hujić-Hujke i koje krase pojedine kancelarije Generalne direkcije ŽFBiH. Za izradu svakog od tih predmeta trebalo mu je mnogo šibica, nešto ljepila i iznad svega, beskrajno mnogo strpljenja i preciznosti.

- U prvo vrijeme po završetku rata, u željeznicama nije bilo puno posla. Sve se obnavljalo, privreda je bila razrušena... I onda sam, da bi mi brže pro-lazile smjene na poslu, ponovo počeo izradivati predmete od šibica. Za jednu bosansku kuću ili vodenicu, u prosjeku

mi je trebalo – deset smjena. Srećom, sad željeznice dobro rade, pa za takve stvari više nemam vremena kaže Hujke.

Sve predmete koje je izradio od šibica, a koji, osim ukrasne, imaju i upotrebnu

vrijednost kao lampe, Hujke je poklanjao prijateljima i kolegama.

Nikad mu nije palo napamet da ih nekome proda. Iz ljubavi ih je radio i draga srca poklanjao drugima.

TURISTIČKI POTENCIJALI

Rudnik i Opština Banovići u saradnji sa ŽFBiH pokreću turistički projekat

Turisti zaljubljeni u vožnju "Ćirom"

Ljubitelji željezničkog turizma iz regije i šire, dobiti će priliku provozati se unikatnom lokomotivom i u originalnim vagonima i zaviriti u rudarsku istoriju čuvenih banovičkih rudnika. Takve lokomotive prava su atrakcija za turiste

Priča o „Ćiri“ inspiriše sve generacije. Dok su jedni gledali kako ova veličanstvena mašina juri niz polja i ostavlja oblak dima iza sebe, drugi su samo slušali priče o toj tajanstvenoj lokomotivi. Turisti i zaljubljenici u željeznice iz cijelog svijeta pronašli su put do Banovića gdje dolaze da urade prekrasne snimke i fotografije Ćire u voznom stanju. Kažu da je to jedino mjesto na svijetu gdje mogu uraditi originalne fotografije ove lokomotive na šinama. Uposlenici rudnika rado izlaze u susret turistima.

U Rudniku Banovići došli su na ideju da repariraju ovu lokomotivu da bi im koristila za prevoz tereta, ali i u turističke svrhe. Reparirali su i putničke vagonе tako da je Ćiro u Banovićima u punom sjaju i spreman za turističke podvige.

Za sada postoji samo industrijski uzani ko-

rjetko su u voznom stanju.

Plan izgradnje i uloga ŽFBiH u projektu

„Planiramo graditi novu staničnu zgradu, probijamo tunel, idemo uzvodno rijekom, do hotela Zlača. Prvo gradimo prugu do Mačkovca gdje bi bio lijep restoran, jezerce i ugodan ambijent za boravak. Prema idejnou rješenju predviđen je parking prostor, muzej koji iz ptičje perspektive ima oblik rudarske lampe. Predviđena je muzejska jama i stanična zgrada sa kolosjecima“ kaže Dževad Hodžić, idejni tvorac i voda projekta. Prvomajski uranak na Mačkovcu dočekuje između 5. 000 i 10.000 ljudi. Tako da će „Ćiro“ biti prava atrakcija ne samo za inostrane turiste već i za domaće stanovništvo.

Dobili su upotrebljene dozvole, a u pripremi je rekonstrukcija još nekoliko vagona. „Imamo lokomotive proizvedene u periodu od 1945. do 1950. godine. Ove lokomotive postoje u

svijetu kao eksponati ali jedino kod nas one su u voznom stanju i koriste se u proizvodnji i u turističke svrhe“, kaže Hodžić.

„Uputili smo zahtjev prema ŽFBiH o donaciji polovnih pragova i šina. Članovi Uprave su za ovaj projekt. Resorno ministarstvo je takođe odobrilo ovaj projekt tako da radimo na tome da pronađemo rješenja“, kaže Hodžić i dodaje da se nuda da će se uspješno realizovati ovaj projekt u saradnji sa Željeznicama Federacije BiH. Hodžić napominje da treba sačuvati i stare

vagone koji bi se preuredili u turističke. Planiraju uplesti uzani kolosjek na stanicu u Banovićima tako da će turisti sa željezničke stanice samo preći u turističke vagone. Opština i rudnik su u izuzetno dobrim odnosima zbog toga ovaj projekt tako brzo i napreduje. Istači da imaju odličnu saradnju i sa Željeznicama Federacije BiH, te da se nuda da će saradnja biti još bolja kroz ovaj projekat.

Turisti u nevjericu posmatraju „Ćiru“

Zugdija Krdžalić je jedini mašinovoda u rudniku Banovići koji zna voziti „Ćiru“. Kaže da je sretan zbog toga što ima i mladih ljudi koji su zainteresovani da nauče ovaj zanat. Od 1980. radi u ovom rudniku i ističe da je za jednog mašinovodu prava čast i zadovoljstvo upravljati lokomotivom koja je raritet. Na početku radnog vijeka bio je ložac i živio za dan da upravlja lokomotivom. „Još u djetinjstvu sanjao sam o tome da vozim baš ovu lokomotivu. U rudniku imamo lokomotive koje su takođe rariteti, ali kada je došlo vrijeme da se reparira ova lokomotiva mojoj sreći nije bilo kraja. Čim je bila u funkciji izrazio sam želju da naučim njome upravljati, tako da sam sada ja jedini koji vozi ovu lokomotivu“, kaže Krdžalić. Turisti koji dolaze da fotografisu i snimaju „Ćiru“ iznenađeni su i zatečeni kada vide da je ova lokomotiva u voznom stanju. U svijetu postoje eksponati, ali nigdje se ne koristi u proizvodnji. „Maksimalna brzina koju „Ćiro“ može postići je 35 km/h, a imate osjećaj da juri mnogo brže. Teško je i nemoguće opisati kakav je osjećaj upravljati „Ćirom“, treba to doživjeti. Turisti su fascinirani i u nevjericu slušaju pisak i gledaju dim koji ostaje za njom“, kaže Krdžalić i poziva sve zaljubljenike u željeznice i turiste da dođu u Banoviće i uživaju u vožnji „Ćirom“.

losjek, ali u turističkom projektu na kome se radi u Rudniku Banovići i u Opštini Banovići, a u saradnji sa ŽFBiH planirano je da se izgradi pruga sa uzanim kolosjekom sve do izletišta. Riječ je o jedinstvenom projektu na ovim prostorima za koji se ideja rodila prije više od deset godina. Ljubitelji željezničkog turizma iz regije i šire, dobiti će priliku provozati se unikatnom lokomotivom u originalnim vagonima i zaviriti u rudarsku istoriju čuvenih banovičkih rudnika. Takve lokomotive prava su atrakcija za turiste i